

سُورَةُ الْحَافَةِ

سُوْرَةُ الْحَافَةِ ٦٤

مَكِّيَّةٌ - ثَمَانِيْنَ آيَةً

** (10997/99)

អាល់-ស្វ័ឌីត្វ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "បើឲ្យស្រ្តីមានផ្ទៃពោះពាក់សូរ៉េត្វនេះ វានឹងការពារកូនក្នុងពោះ ។
បើក្មេងណាជីកទឹកសូរ៉េត្វនេះ ក្មេងនោះនឹងមានប្រាជ្ញា និងស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} និងធាត់ធំ
ល្អ ។" (خو اص القرآن: 11 «مخطوط».)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

○ الْحَاقَّةُ

១. ការពិតមិនអាចចៀសបាន ។

○ مَا الْحَاقَّةُ

២. អ្វីគឺការពិតមិនអាចចៀសបាន ?

○ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

៣. អ្នកនឹងដឹងបានដូចម្តេចថាអ្វីគឺការពិតមិនអាចចៀសបាន ?

○ كَذَبَتْ تَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

៤. [ពួក]ស្វាម្មដូនិង[ពួក]អាដូបានចាត់ទុកមហាវិនាសជារឿងកុហក ។

○ فَأَمَّا تَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ

៥. [ពួក]ស្វាម្មដូត្រូវប្រល័យដោយអំណាចខ្លាំងអស្ចារ្យ ។

○ وَأَمَّا عَادٌ فَأَهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ

៦. រីឯ[ពួក]អាដូត្រូវប្រល័យដោយវាតគុលស្វាស្វារកំណាច (គឺខ្យល់កំបុតត្បុង) ។

○ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَتَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازٌ مُخْلِ خَاوِيَةٍ

៧. ព្រះអង្គបានបញ្ជូនវាទៅបង្ក្រាបពួកគេអស់រយៈពេលប្រាំពីរយប់និងប្រាំបីថ្ងៃឥតឈប់ [ដោយសារ
តែពួកគេជាជនកំណាចនិងជាជនឧក្រិដ្ឋ] ។ អ្នកអាចឃើញមនុស្សដេកស្លាប់នៅកន្លែងនោះដូច
ដើមលម្អើប្រហោងក្នុង ។

فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

៨. អ្នកឃើញពួកគេនៅសេសសល់ម្នាក់ទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ១-៨

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رِقَابٍ وَ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الرِّيحِ الْأَرْبَعِ الشَّمَالِ وَالْجُنُوبِ وَالصَّبَا وَالذُّبُورِ وَ قُلْتُ إِنَّ النَّاسَ يَذْكُرُونَ أَنَّ الشَّمَالَ مِنَ الْحَيَّةِ وَالْجُنُوبَ مِنَ النَّارِ فَقَالَ إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ جُنُوداً مِنْ رِيَّاحٍ يُعَذِّبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عَصَاهُ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهَا مَلَكٌ مُّوَكَّلٌ بِهَا فِإِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعَذِّبَ قَوْمًا بِنَوْعٍ مِنَ الْعَذَابِ أَوْحَى إِلَى الْمَلَكِ الْمُوَكَّلِ بِذَلِكَ النَّوْعِ مِنَ الرِّيحِ الَّتِي يُرِيدُ أَنْ يُعَذِّبَ بِهَا قَالَ فَيَأْتِيهَا الْمَلَكُ فَيَهَيِّجُ كَمَا يَهَيِّجُ الْأَسَدُ الْمُعْضَبُ

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុំ យ៉ាបានរាយការណ៍តមកពីអាស៊ុំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសាតមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស៊ុំប៊ុប តមកពីអុលី ប៊ិន រីណាប់និងហ្គីស្គាំ អ៊ីបនូ សាលិម តមកពីអាច្វិ បាស្លៀវដែលបានថាខ្ញុំបានសួរអាច្វិ យ៉ាក្វេហ្គាវា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីខ្យល់បួនប្រភេទ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង អាល់-ស្វីបា និង អាល់-ដូច្វិរ ។ ខ្ញុំបានថាគេបានថាខ្យល់ជើងមកពីឋានសួគ៌ ខ្យល់ត្បូង មកពីឋាននរក ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ្វី^{عجل}មានទ័ពខ្យល់ ។ ព្រះអង្គ^{عجل}ដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលប្រឆាំងព្រះអង្គ^{عجل} ដោយខ្យល់នោះស្រេចតែព្រះអង្គ^{عجل} ។ ខ្យល់នីមួយៗសុទ្ធតែមានទេវតាមួយអង្គគ្រប់គ្រងវា ។ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្គ្វី^{عجل}មានព្រះបំណងដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រណាមួយ ដោយទណ្ឌកម្មបែបណាមួយ ព្រះអង្គ^{عجل}នឹងបើកឲ្យទេវតាដែលគ្រប់គ្រងខ្យល់ប្រភេទពិសេសនោះជ្រាប ឲ្យទៅដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រដែលព្រះអង្គ^{عجل}ទ្រង់មានព្រះបំណងធ្វើទណ្ឌកម្មដោយខ្យល់នោះ ។ ទេវតានឹងបញ្ជាវា វានឹងជ្រួលខ្លាំងដូចរាជសីជ្រួលពេលត្រូវគេរំខាន ។"

قَالَ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهُنَّ اسْمٌ أَمَا تَسْمَعُ قَوْلَهُ تَعَالَى "كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نَذْرٌ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ" وَ قَالَ الرِّيحُ الْعَقِيمِ وَ قَالَ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ وَ قَالَ فَاصْأَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ وَ مَا ذُكِرَ مِنَ الرِّيحِ الَّتِي يُعَذِّبُ اللَّهُ بِهَا مَنْ عَصَاهُ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្យល់នីមួយៗសុទ្ធតែមានឈ្មោះមួយ ។ លោកមិនដែលបានឮព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទេ [៥៥:១៨] ពួកអុដ្ឋូបានបដិសេធ ។ តើការផ្ដន្ទាទោសរបស់អញនិងការដាស់តឿនរបស់អញនោះដូចម្ដេចខ្លះ ? [៥៥:១៩] យើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់ឃោរឃៅទៅលើពួកគេ ក្នុងថ្ងៃអកុសលឥតឈប់ឈរ ។" ព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបន្ទូលថា [៥១:៤១] កាលយើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់បង្កើនបង្ហោចទៅលើពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបន្ទូល ថា [៤៦:២៤] ខ្យល់ដែលនាំមកនូវទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ ។ ព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបន្ទូលថា [២:២៦៦] ខ្យល់ក្នុងដែលមានភ្លើងនៅក្នុងនោះសង្កប់លើចម្ការនោះ ឆេះអស់គ្មានសល់ ? មានខ្យល់ច្រើនទៀតដែលមិនបានលើកមកអធិប្បាយដែលអល់ឡោះហ្គ្វី^{عجل}ចាត់បញ្ជូនទៅធ្វើទណ្ឌកម្មពួកណាដែលមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^{عجل} ។

قَالَ وَ لِلّٰهِ عَزَّ ذِكْرُهُ رِيّٰحٌ رَّحْمَةً لّٰوٰقِحٌ وَ عَيْرٌ ذٰلِكَ يَنْشُرُهَآ بَيْنَ يَدَيِّ رَحْمَتِهِ مِنْهَا مَا يُهَيِّجُ السَّحَابَ لِلْمَطَرِ وَ مِنْهَا رِيّٰحٌ تَحْسِبُ السَّحَابَ
بَيْنَ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ وَ رِيّٰحٌ تَعَصِّرُ السَّحَابَ فَتَمْطُرُهٗ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَ مِنْهَا رِيّٰحٌ مِّمَّا عَدَدَ اللّٰهُ فِي الْكِتَابِ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានព្រះរាជបន្ទូលខត្តងខត្តម មាននូវខ្យល់មេត្តាធម៌
ដែលប្រាកដឡើង និងខ្យល់ឯទៀតដែលបង្ហាញឲ្យឃើញនូវព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គ^ﷺ ។ ក្នុងចំណោម
ខ្យល់ទាំងនេះ មានខ្យល់ដែលធ្វើឲ្យមានដុំពពកភ្លៀង មានខ្យល់ទ្រដុំពពកក្នុងចន្លោះមេឃនិងដី មាន
ខ្យល់ដែលរឹតដុំពពកឲ្យភ្លៀងដោយការអនុញ្ញាតពីអល់ឡោះហ្គ័^ﷻ មានខ្យល់ដែលអល់ឡោះហ្គ័^ﷻរាយ
រាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^ﷻ ។

فَاَمَّا الرِّيَّاحُ الْاَزْبُجُ الشَّمَالُ وَ الْجُتُوْبُ وَ الصَّبَا وَ الدَّبُوْرُ فَاِيْمًا هِيَ اَسْمَاءُ الْمَلٰٓئِكَةِ الْمُوَكَّلِيْنَ بِهَا فَاِذَا اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يُهَبَّ شَمَالًا اَمَرَ الْمَلِكَ
الَّذِي اسْمُهٗ الشَّمَالُ فَيَهْبِطُ عَلٰى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلٰى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهٖ فَتَفَرَّقَتْ رِيْحُ الشَّمَالِ حَيْثُ يُرِيْدُ اللّٰهُ مِنَ الْبَرِّ وَ
الْبَحْرِ

អំពីខ្យល់ទាំងបួននោះ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់ស្ទើបា និងខ្យល់ដូរចូរ ទាំងនេះជាព្រះនាមរបស់
អល់ទេវតាដែលត្រូវចាត់ឲ្យមកគ្រប់គ្រងខ្យល់ទាំងនោះ ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្គ័^ﷻមានព្រះ
បំណងឲ្យខ្យល់ជើងបក់ ព្រះអង្គ^ﷻបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថាទិសខាងជើង (អាល់-ស្ទីម៉ាល)
ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាល់-ហៃត អាល់-ហ្គាវ័ម) មកឈរនៅឯ អាល់-ស្ទាមី
ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះ ខ្យល់ជើងនឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើ
សមុទ្រចំគ្រងណាដែលអល់ឡោះហ្គ័^ﷻទ្រង់មានព្រះបំណង ។

وَ اِذَا اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يَّبْعَثَ جَنُوْبًا اَمَرَ الْمَلِكَ الَّذِي اسْمُهٗ الْجُتُوْبُ فَهَبِطَ عَلٰى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلٰى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهٖ فَتَفَرَّقَتْ
رِيْحُ الْجُتُوْبِ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ حَيْثُ يُرِيْدُ اللّٰهُ

ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្គ័^ﷻទ្រង់បម្រុងចាត់បញ្ជូនខ្យល់ត្បូង ព្រះអង្គ^ﷻបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថា
ទិសខាងត្បូង (អាល់-យ៉ានុប) ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាល់-ហៃត អាល់-
ហ្គាវ័ម) មកឈរនៅឯ អាល់-ស្ទាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះខ្យល់ត្បូង
នឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំគ្រងណាដែលអល់ឡោះហ្គ័^ﷻទ្រង់មានព្រះបំណង ។

وَ اِذَا اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يَّبْعَثَ رِيْحَ الصَّبَا اَمَرَ الْمَلِكَ الَّذِي اسْمُهٗ الصَّبَا فَهَبِطَ عَلٰى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلٰى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهٖ
فَتَفَرَّقَتْ رِيْحُ الصَّبَا حَيْثُ يُرِيْدُ اللّٰهُ جَلَّ وَ عَزَّ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ

ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្គ័^ﷻទ្រង់បម្រុងចាត់បញ្ជូនខ្យល់ អាល់-ស្ទើបា ព្រះអង្គ^ﷻបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះ
នាមថា អាល់-ស្ទើបា ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាល់-ហៃត អាល់-ហ្គាវ័ម) មក
ឈរនៅឯ អាល់-ស្ទាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះខ្យល់ អាល់-ស្ទើបា
នឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំគ្រងណាដែលអល់ឡោះហ្គ័^ﷻទ្រង់មានព្រះបំណង ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ ذُبُورًا أَمَرَ الْمَلَكَ الَّذِي اسْمُهُ الذُّبُورُ فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الذُّبُورِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ مِنَ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

ប្រសិនបើអាល់ឡោះហ្គាកូក្យេត្តិបង្កើតបញ្ជូនខ្យល់ អាល់-ដ្យាហ្វិរ ព្រះអង្គបញ្ជូនទេវតាដែលមានព្រះនាមថា អាល់-ដ្យាហ្វិរ ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាល់-បៃត អាល់-ហ្គាវីម) មកឈរនៅឯ អាល់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នោះខ្យល់ អាល់-ដ្យាហ្វិរ នឹងបក់ប៉ាត់ប៉ាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំគ្រងណាដែលអាល់ឡោះហ្គាកូក្យេត្តិមានព្រះបំណង ។

ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَمَا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِ رِيحُ الشَّمَالِ وَ رِيحُ الْجَنُوبِ وَ رِيحُ الذُّبُورِ وَ رِيحُ الصَّبَا إِنَّمَا تُصَافُ إِلَى الْمَلَائِكَةِ الْمُؤَكَّلِينَ بِهَا. (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ٩١ الحديث ٦٣)

បន្ទាប់មក អាហ្វិ យ៉ាកូហ្គារ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "ឯសម្តីដែលលោកពួគី ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់អាល់-ដ្យាហ្វិរ និងខ្យល់អាល់-ស្វីបា នោះគឺទេវតានានាដែលត្រូវចាត់ឲ្យគ្រប់គ្រងខ្យល់ទាំងនេះ ។"

(الكافي 8 : 91 / 63) 30:45-53, 51:38-47, 54:17-21, 2:266, 89:5-13

ابن بابويه: عن الحسين بن أحمد، عن أبيه، عن أحمد بن محمد، عن عثمان بن عيسى، رفعه إلى أبي عبد الله (عليه السلام)، قال: «الأربعاء يوم نحس مستمر، لأنه أول يوم و آخر يوم من الأيام التي قال الله عز و جل: "سخرها عليهم سبع ليالٍ و ثمانية أيام حسوماً"». (علل الشرائع : الصفحة ٣٨١ الحديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٦٩ الحديث: ٩٩ / ١١٠٠١)**

[...] អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាកូក្យេត្តិ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃពុធគឺថ្ងៃបន្តសំណាងអាក្រក់ ព្រោះអាល់ឡោះហ្គាកូក្យេត្តិមានព្រះបន្ទូលអំពីថ្ងៃដំបូងនិងថ្ងៃចុងក្រោយបង្អស់ថា [៦៩:៧] ព្រះអង្គបានបញ្ជូនវាទៅបង្ក្រាបពួកគេ អស់រយៈពេលប្រាំពីររយបំនិងប្រាំបីថ្ងៃឥតឈប់ ។" (2 / 381) (علل الشرائع: 2 / 381)

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٥١﴾

៥. ហៀរអេស្រីនិងជនមុនគេ និងបណ្តា[អ្នក]ស្រុករំលំ (ប្រជារាស្ត្ររបស់លូតូ) បានប្រព្រឹត្តបាបកម្ម [ធ្ងន់ដោយចេតនា]

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ៩

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "و جاء فرعون و من قبله و المؤتفكات بالخاطئة" المؤتفكات: البصرة، و الخاطئة: فلانة. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٦٩ الحديث: ٩٩ / ١١٠٠٢)**

អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្គាកូក្យេត្តិ តាមរយៈ [៦៩:៩] ជនមុនគេនិងបណ្តា[អ្នក]ស្រុករំលំបានប្រព្រឹត្តបាបកម្ម អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្វីម [នៅក្នុងតាហ្វៀរ តូម្មី] បានថ្លែងថា ស្រុករំលំគឺស្រុកអាល់-បាស្វីរ៉េត្តិ ។ ឯអ្នក

ប្រព្រឹត្តិបាបកម្មគឺអ្នកនេះមួយ ។" (تفسير القمي 2: 384)

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيِّ: عَنْ مُحَمَّدِ البَرْقِيِّ، عَنِ الحُسَيْنِ بْنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ أُخِيهِ، عَنِ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ مُحَمَّدَانَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقْرَأُ: "وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَ مَنْ قَبْلَهُ وَ الْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْحَاطِطَةِ" قَالَ: "وَ جَاءَ فِرْعَوْنُ" يَعْني الثَّالِثُ، "وَ مَنْ قَبْلَهُ الأَوَّلِينَ وَ الْمُؤْتَفِكَاتُ" [أهل البصرة] "بالْحَاطِطَةِ" [الْحَمِيرَاءِ] يَعْني عَائِشَةُ... (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧١٤ الحديث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٦٩ : الحديث: ٩٩ / ١١٠٠٣)**

[...] ហ្វឹមរ៉នបានផ្ទែងថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វឹ យ៉ុកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រថា [៦៩:៩] ហ្វឹរអេស្វ៊ីនិងជនមុនគេនិង បណ្តា[អ្នក]ស្រុករំលំបានប្រព្រឹត្តិបាបកម្ម ។ ព្រះអង្គ ^{رحل} មានវចនៈថា: "ហ្វឹរអេស្វ៊ី មានន័យថាបុគ្គល ទីបី (អ៊ីស្វ៊ាម៉ាន) ។ ជនមុនគេ គឺបុគ្គលទាំងពីរនាក់មុនគេនោះ: (អាហ្វឹ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) ។ ស្រុករំលំ គឺពួកអ្នកស្រុកអាល់-បាស្វ៊ីរ៉ា: បានប្រព្រឹត្តិបាបកម្ម អាល់-ហ្វឹម៉ែរ៉ូមានន័យថាអ៊ែស្វ៊ាស្វ៊ី ។"

(تأويل الآيات 2: 1 / 714)

قَالَ قُلْتُ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ الْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى" قَالَ هُمْ أَهْلُ البَصْرَةِ هِيَ الْمُؤْتَفِكَةُ... (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ١٨٠ الحديث ٢٠٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ١٠٧ : الحديث: ٩٩ / ٩٩٦٠)**

[...] ខ្ញុំបានថា: "[មានន័យអ្វី] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វឹ ^{رحل} [៥៣:៥៣] ព្រះអង្គបានកម្ទេចបណ្តាស្រុក រំលំ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អាមីរុល-មុមីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា: "នេះគឺពួកអ្នកស្រុកអាល់-បាស្វ៊ីរ៉ា: ។ នេះគឺស្រុករំលំនោះឯង ។" (អាល់-កាហ្វឹ ហ្វឹខ្វីស្វ៊ី ១១៦៥០)

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ﴿٩٠﴾

90. ពួកគេមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេទេ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គបានចាប់ក្របូច ពួកគេ (ធ្វើទោសពួកគេ) ដោយការចាប់ក្របូចហួសហេតុ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១០

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً": «[وَ الرَّابِيَةُ] الَّتِي أَرَبَتْ عَلَى مَا صَنَعُوا». (تفسير القمي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٠ : الحديث: ٩٩ / ١١٠٠٤)**

អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា អាហ្វឹ អាល់-យ៉ាវ៊ីដ បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ថា អាហ្វឹ យ៉ុកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វឹតាអុឡា [៦៩:១០] ដូច្នោះព្រះអង្គបានចាប់ក្របូចពួកគេ ដោយការចាប់ក្របូចហួសហេតុ ថា: "អាល់-រ៉ាប៊ីអាស្ត្វា បុគ្គលម្នាក់ដែលប្រព្រឹត្តិហួសហេតុក្នុងអំពើ ដែលគេធ្វើ ។" (تفسير القمي 2: 385)

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾

១១. ការពិត កាលទឹកជន់ធំ យើងបានដឹកពួកអ្នកក្នុងនាវា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១១

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ" يعني أمير المؤمنين (عليه السلام) و أصحابه. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٠: الحديث: ٩٩ / ١١٠٠٥)**

អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុតាអ៊ុឡា [៦៩:១១] កាលទឹកជន់ធំ យើងបានដឹកពួកអ្នកក្នុងនាវា អាល្លី ប៊ីន អ៊ីប្រហ្វឹម [នៅក្នុងតាហ្វៀរត្រូម្នី] បានឲ្យដឹងថា នេះ (គឺនាវា) គឺ អាមីរុល-មុមីនីនិសលាតាសាវក និងបណ្តាសាវក របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} "1" (384:2) (تفسير القمّي)

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكَرَةً وَنَعِيهَا أَذُنًا وَعِيَةٌ ﴿١١﴾

១២. ដើម្បីយើងនឹងធ្វើឲ្យវាទៅជាការក្រើនរំពួកសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យត្រចៀកចងចាំនឹងចងចាំ វា ។

មើលសូរ៉េ: តួ ៨៧ អាយ៉ាស៊ុ ១៩ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១២

* وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جَبْرِ الطَّبْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ الْمَرْزُوقِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَوْشَبِ الْفَرَارِيِّ، عَنْ مَكْحُولٍ، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ " وَ نَعِيهَا أَذُنًا وَعِيَةٌ" ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَهَا أَذُنًا عَلِيٍّ»

* [...] ម៉ាកហ្វ្លុលបានតំណាលថា រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្លុតា ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وحد} [៦៩:១២] ដើម្បីនឹងឲ្យត្រចៀកចងចាំនឹងចងចាំវា ថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} បានសូមអល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وحد} សូមឲ្យព្រះអង្គ ធ្វើឲ្យអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅជាត្រចៀកចងចាំ ។"

قَالَ: وَ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَا سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) شَيْئًا إِلَّا حَفِظْتُهُ وَ لَا أَنْسَاهُ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧١٥ الحديث ٤ البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧١: الحديث: ٩٩ / ١١٠١٠)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែមានវចនៈថា: "អ្វីក៏ដោយដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮមកពី រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្លុតា ^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចងចាំទាំងអស់ មិនភ្លេចឡើយ ។" (4/715:2) (تأويل الآيات)

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُوسَى الْحُشَّابِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ نَعِيهَا أَذُنًا وَعِيَةٌ" ، قَالَ: «وَعَنْهَا أَذُنُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَ اللَّهِ وَ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ». (مختصر بصائر الدرجات : الصفحة ٦٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٠: الحديث: ٩٩ / ١١٠٠٦)**

[...] អាច្ឆិ អាណុំខ្ពុលឡោះហ្គិ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គិ^{وجل} [៦៩:១២] ដើម្បីនឹងឲ្យត្រចៀក ចងចាំនឹងចងចាំ ថា: "ត្រចៀកចងចាំដែលមកពីអល់ឡោះហ្គិ^{وجل} គឺអាមីរុល-មុមីនីស^{صلوات الله عليه والسلا} [គឺចងចាំ] អ្វី ដែលបានកើតឡើងនិងអ្វីដែលនឹងកើតឡើង ។" (مختصر بصائر الدرجات: 65)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ "وَوَعِيهَا أُذُنٌ وَأَعِيَةٌ" قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَذُنُكَ يَا عَلِيُّ». (الكافي: الجزء ١ الصفحة ٣٥٠ الحديث ٥٧، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧١ الحديث: ٩٩/ ١١٠٠٧)**

[...] អាច្ឆិ អាណុំខ្ពុលឡោះហ្គិ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចន:ថា: "កាល [៦៩:១២] ដើម្បីនឹងឲ្យត្រចៀកចងចាំនឹងចងចាំ ត្រូវចើកឲ្យដឹង វិស្វលុលឡោះហ្គិ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះវចន:ថា: "អុលី^{صلوات الله عليه والسلا} អីយ ត្រចៀកអ្នក^{صلوات الله عليه والسلا} ។" (الكافي 1: 57/350)

ابْنُ بَابُوئِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ الطَّالِقَانِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى الْجَلُودِيُّ بِالْبَصْرَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْمُغِيرَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا رَجَاءُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ الْجَعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، عَنْ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «أَنَا الْأُذُنُ الْوَاعِيَةُ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: "وَوَعِيهَا أُذُنٌ وَأَعِيَةٌ"». (معاني الأخبار: الصفحة ٥٩ الحديث ٩، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧١ الحديث: ٩٩/ ١١٠٠٨)**

[...] អាច្ឆិ យ្យាតុហ្គារ: មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ីស អុលី^{صلوات الله عليه والسلا} បានតំណាលតមកពីអុលី^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចន: ថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺត្រចៀកចងចាំដែលអល់ឡោះហ្គិ^{وجل} ចែងនោះគឺ [៦៩:១២] ដើម្បីនឹងឲ្យត្រចៀកចងចាំនឹង ចងចាំ ។" (តាហ្វសៀវ: អាណុំ-ហ្គិវប្បាន ហ្គាខ្ចីស្វ ១១០០៨)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: رَوَى ثَلَاثِينَ حَدِيثًا، عَنِ الْخَاصِّ وَالْعَامِّ، مِنْهَا: مَا رَوَاهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَهْلِ الْفُطَّانِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ الدِّهْقَانِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ حَصِيرَةَ، عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَنْ أَبِي بُرَيْدَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «إِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ رَبِّي أَنْ يَجْعَلَ لِعَلِيِّ أُذُنًا وَأَعِيَةً، فَقِيلَ لِي: قَدْ فَعَلَ ذَلِكَ بِهِ». (تأويل الآيات: الجزء ٢ الصفحة ٧١٥ الحديث ٣، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧١ الحديث: ٩٩/ ١١٠٠٩)**

[...] អាច្ឆិ ច្វិវយ្យដ្ឋាសុ បានថាវិស្វលុលឡោះហ្គិ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចន:ថា: "ខ្ញុំបានសូមព្រះជាម្ចាស់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យ ឲ្យព្រះអង្គ^{وجل} ធ្វើឲ្យអុលី^{صلوات الله عليه والسلا} ទៅជាត្រចៀកចងចាំ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{وجل} មានព្រះបន្ទូលប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា: "អញ^{وجل} បានធ្វើដូច្នេះរួចស្រេចមកហើយ ។" (تأويل الآيات 2: 3/715)

وَعَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سَالِمِ الْأَشْلَبِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَوَعِيهَا أُذُنٌ وَأَعِيَةٌ"، قَالَ: «الْأُذُنُ الْوَاعِيَةُ أُذُنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَعَى قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَهُوَ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، مَنْ أَطَاعَهُ أَطَاعَ اللَّهَ، وَ مَنْ عَصَاهُ عَصَى اللَّهَ». (تأويل الآيات: الجزء ٢ الصفحة ٧١٥ الحديث ٥، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧١ الحديث: ٩٩/ ١١٠١١)**

[...] អាច្ចិ យ៉ាក្កុហ្គារ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គុតាអុឡា [៦៩:១២] ដើម្បីនឹងឲ្យត្រចៀក
 ចងចាំនឹងចងចាំវា ថា៖ "ត្រចៀកចងចាំគឺត្រចៀករបស់អាលី صلوات الله عليه والسلا ដែលចងចាំសម្តីរបស់
 រ៉ស្មីលុលឡោះហ្គុ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គុ صلوات الله عليه والسلا លើអស់សត្វលោករបស់
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا អ្នកនោះស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្គុ صلوات الله عليه والسلا ។ អ្នកណាមិនស្តាប់
 បង្គាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا អ្នកនោះមិនស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្គុ صلوات الله عليه والسلا ។" (5 / 715 : 2) (تأويل الايات)

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

១៣. ពេលគេនឹងផ្តួសស្នែងដោយការផ្តួសតែមួយ

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾

១៤. ដីនិងភ្នំទាំងឡាយត្រូវរសាត់និងខ្ទេចខ្ទីដោយការកម្ទេចតែមួយ

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾

១៥. ថ្ងៃនោះ ព្រឹត្តិការណ៍ (ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់) នឹងកើតឡើង ។

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾

១៦. មេឃនឹងបែក វានឹងទៅជាទន់ខ្សោយនាថ្ងៃនោះ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ុ ១៣-១៦

* فِي كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرَسِيِّ رَحِمَهُ اللهُ فِي إِحْتِجَاجِ أَبِي عَبْدِ اللهِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ السَّائِلُ: أ فَيَتَلَا شَى الرُّوحُ بَعْدَ خُرُوجِهِ عَنْ قَالِبِهِ أَمْ هُوَ بَاقٍ؟

* នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុហ្គីហ្គីយ៉ាត្ត របស់ អាល់-តួបរីស៊ី មានការអធិប្បាយរបស់ អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្គុ អាល់-ស្វីខ្វិក صلوات الله عليه والسلا ។ អ្នកសួរបានសួរថា៖ "តើវិញ្ញាណរលាយបាត់បន្ទាប់ពីវាចេញពី ក្នុងពុម្ពវា (ខ្លួន) ឬវាគង់នៅ ?

قَالَ: بَلْ هُوَ بَاقٍ إِلَى وَقْتِ يُنْفَخَ فِي الصُّورِ، فَعِنْدَ ذَلِكَ تَبْطُلُ الْأَشْيَاءُ وَ تَفْنَى فَلَا حِسَّ وَ لَا مَحْسُوسَ، ثُمَّ أُعِيدَتِ الْأَشْيَاءُ كَمَا بَدَأَهَا مُدْبِرُهَا، وَ ذَلِكَ أَرْبَعُ مِائَةِ سَنَةٍ يَنْبُتُ فِيهَا الْخَلْقُ وَ ذَلِكَ بَيْنَ - التَّفَحُّتَيْنِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "វាគង់នៅរហូតដល់ពេលគេផ្តួសស្នែង ។ ក្នុងពេលនោះ វត្ថុនានានឹងវិនាស សូន្យបង់ ដូច្នោះពុំមានអ្វីមួយមានសម្បជញ្ញៈ (គឺមានអារម្មណ៍) ឬដឹងខ្លួនទេ ។ ក្រោយមក វត្ថុនឹងត្រឡប់ ទៅជាដូចកាលវាបានចាប់ផ្តើមវិញ អាស្រ័យព្រះដែលជាមេតំនិតរបស់វា ។ នេះគឺអ្វីដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅ

ក្នុងអំឡុងពេល ៤០០ ឆ្នាំ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេល ៤០០ ឆ្នាំនេះសព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតមកនោះនឹង
ដេក (គ្មានសកម្មភាព) នេះគឺនៅក្នុងចន្លោះពេលផ្គុំផ្ទៃទាំងពីរដង ។" 50:10-11

علي بن إبراهيم، قوله تعالى: "و حُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ"، قال: وقعت فذك بعضها على بعض، و قوله: "فَيَوْمَئِذٍ يَأْتِيهِمْ" ، قال: باطلة.(تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٣ الحديث: ٩٩ / ١١٠٢١)**

អុលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម [នៅក្នុងតាហ្វ្សៀរតូម្សី] មានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្សៀតាអុឡា
[៦៩:១៤] ដីនិងភ្នំទាំងឡាយត្រូវសាត់ ថាពួកវានឹងត្រូវកម្ទេចចោលមួយពីលើមួយ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះ
អង្គ [៦៩:១៦] វានឹងទៅជាទន់ខ្សោយនាថ្ងៃនោះ លោកបានថាទៅជាទទេ: (គឺសោះសូន្យ) ។"
(تفسير القمّي 2: 384)

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: "إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ * لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كاذِبَةٌ"، قَالَ الْقِيَامَةُ هِيَ حَقٌّ، قَوْلُهُ تَعَالَى: "خَافِضَةٌ"، قَالَ
لِأَعْدَاءِ اللَّهِ "رَافِعَةٌ"، قَالَ: لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ "إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا" قَالَ: يُدْقُ بَعْضُهَا بَعْضًا "و بُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا"، قَالَ: فَلَعَتِ الْجِبَالُ
فَلَعًا "فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا" قَالَ: الْهَبَاءُ: الَّذِي يَدْخُلُ فِي الْكُوَّةِ مِنْ شِعَاعِ الشَّمْسِ.

អុលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៦:១] កាលណាព្រឹត្តិការណ៍នឹងកើតមាន
ឡើង [៥៦:២] នឹងពុំមានការបដិសេធការកើតឡើងនៃព្រឹត្តិការណ៍នេះឡើយ បានថ្លែងថា: "ថ្ងៃជំនុំ
ជម្រះជាការពិត ។ ទាក់ទងនឹង [៥៦:៣] បន្ទាបបន្ថោក លោកបានថា: "ពួកសត្រូវរបស់អស់ឡោះហ្វ្សៀតា
អុឡា ។ លើកតម្កើង លោកបានថា: "បណ្តាមិត្តរបស់អស់ឡោះហ្វ្សៀតា ។" អំពី [៥៦:៤] កាលណាផែនដីនឹង
រញ្ជួយដោយការរញ្ជួយខ្លាំង លោកបានថា: "បែកខ្លះនៃផែនដីនឹងរុញច្រានបែកខ្ចាត់ ។" អំពី [៥៦:៥]
ភ្នំនឹងបែកខ្ចេតខ្ចី លោកបានថា: "បណ្តាភ្នំនឹងរលើង ។" អំពី [៥៦:៦] ពួកវានឹងទៅជាធ្នូលីកាត់រាយ
លោកបានថា: "ធ្នូលីដែលចូលទៅក្នុងបង្អួចពីកាំរស្មីនៃថ្ងៃ ។"

وَالْمَلِكُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَّةٌ ﴿٧﴾

១៧. នៅឯដោយវានឹងមានបណ្តាទេវតា[ត្រៀមខ្លួនគោរពបញ្ជាអស់ឡោះហ្វ្សៀតា] ។ នាថ្ងៃនោះ ប្រាំបីនឹងលី
ព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះម្ចាស់អ្នកពីលើពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ១៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ أَبِي
حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «حَمَلَةُ الْعَرْشِ - وَالْعَرْشُ: الْعِلْمُ- [تَمَانِيَةٌ] أَرْبَعَةٌ مِنَّا، وَ أَرْبَعَةٌ مِّنْ شَاءِ اللَّهِ». (الكافي :
الجزء ١ الصفحة ١٠٢ الحديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٣ الحديث: ٩٩ / ١١٠٢٢)**

[...] អាច្នី អុប្បខុលឡោះហ្វ្សៀតា^{صلوات الله عليه} មានរចនៈថា: "លីព្រះរាជបល្ល័ង្ក - ព្រះរាជបល្ល័ង្កគឺព្រះអភិញ្ញា ។ ប្រាំបី
[អ្នក] បួនចេញមកពីយើង^{عليهم السلام} ឯបួន[អ្នក]ទៀតចេញមកពីអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្វ្សៀតា^{وحد} ទ្រង់មានព្រះ

(الكافي 1: 6/102) " 1" បំណង

في كتاب الحِصَالِ فِي سُؤَالِ بَعْضِ الْيَهُودِ عَلَيَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الْوَاحِدِ إِلَى الْمَاءَةِ قَالَ لَهُ الْيَهُودِيُّ: فَرُبُّكَ يَحْمِلُ أَوْ يُحْمَلُ؟ قَالَ: إِنَّ رَبِّي يَحْمِلُ كُلَّ شَيْءٍ بِقُدْرَتِهِ، وَ لَا يَحْمِلُهُ شَيْءٌ، قَالَ: فَكَيْفَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ يَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ مَائِيَّةٌ " قَالَ: يَا يَهُودِيُّ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ مَا تَحْتَ التَّرَى، فَكُلُّ شَيْءٍ عَلَى التَّرَى، وَ التَّرَى عَلَى الْمُدْرَةِ، وَ الْمُدْرَةُ تَحْمِلُ كُلَّ شَيْءٍ. (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٤٠٤)

នៅក្នុងសាត្រាអាល់-យ៉ែស្វាល់ ទាក់ទងនឹងសំណួររបស់បុរសយ៉ាហ្វិឌីឌីម្នាក់ដែលសួរអាល្លឺស្វាតលាស្លាម ពីមួយដល់មួយរយ ថា: "ព្រះម្ចាស់ លោក តើព្រះអង្គលីវែក ឬគេលីវែកព្រះអង្គ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "ព្រះម្ចាស់ មានវចនៈថា: "ព្រះម្ចាស់ មិនមានអ្វីលីវែកព្រះអង្គឡើយ ។" បុរសនោះបានថា: "ចុះព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៦៩:១៧] ប្រាំបីនឹងលីវែកព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះម្ចាស់អ្នកពីលើពួកគេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "យ៉ាហ្វិឌីឌីម លោកមិនដឹងទេថាសព្វសារពើដែលមាននៅលើមេឃទាំងឡាយ សព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដី សព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះ និងអ្វីៗដែលមាននៅក្រោមដីជាប់របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ដូច្នោះសព្វសារពើនៅលើផែនដី ផែនដីស្ថិតនៅលើព្រះឥទ្ធិពល ព្រះឥទ្ធិពលទ្រទ្រង់សព្វសារពើ ។" (تفسير نور الثقلين) ៦៩ ហ្គាកូរោក្ខន្ធ ២១

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ الْعَلَوِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَاتِمٍ، عَنْ هَارُونَ بْنِ الْجَهْمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَ مَنْ حَوْلَهُ"، قَالَ: «يَعْنِي مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ الْحُسَيْنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ نُوحَ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)» يَعْنِي أَنَّ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ حَوْلَ الْعَرْشِ. (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧١٦ الحديث ٧، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٤: الحديث: ٩٩ / ١١٠٢٥)**

[...] មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ យ៉ាកូរោក្ខន្ធ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៥០:៧] បណ្តាអ្នកលីវែកព្រះរាជបល្ល័ង្កនិងបណ្តាអ្នកនៅជុំវិញវា ថា: "មានន័យថា មូហាំម៉ាដូ អាល្លឺស្វាតលាស្លាម, អាល់-ហ្គាសាន់, អាល់-ហ្វិសែនី, នុហ្វិ, អ៊ីបរហ្វិម, មូសា និង អ៊ីសា ។ មានន័យថាព្រះអង្គទាំងអស់នៅជុំវិញព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។" (7/716) 2: 16/716)

و قال الشيخ أبو جعفر بن بابويه في (اعتقاداته)، قال: وَ أَمَّا الْعَرْشُ الَّذِي هُوَ الْعِلْمُ فَحَمَلَتْهُ أَرْبَعَةٌ مِنَ الْأُولَئِينَ وَ أَرْبَعَةٌ مِنَ الْآخِرِينَ، فَأَمَّا الْأَرْبَعَةُ مِنَ الْأُولَئِينَ: فَتُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ مُوسَى وَ عِيسَى (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) وَ أَمَّا الْأَرْبَعَةُ مِنَ الْآخِرِينَ: فَمُحَمَّدٌ وَ عَلِيُّ وَ الْحُسَيْنُ وَ الْحُسَيْنُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، هَكَذَا زَوَى بِالْأَسَانِيدِ الصَّحِيحَةِ عَنِ الْأَيْمَةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ). (اعتقادات الصدوق : الصفحة ٧٥، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٤: الحديث: ٩٩ / ١١٠٢٦)**

អាល់-វ៉ែស្វាត អាហ្វិ យ៉ាកូរោក្ខន្ធ ប៊ិន បាបាវ៉ែហ្វិបានថ្លែងនៅក្នុង[សាត្រា]អ៊ីអ៊ីទីក្លីដ្យាតថា ព្រះរាជបល្ល័ង្កគឺព្រះអភិញ្ញាដែលមានបុគ្គលមុនបួនអង្គនិងបុគ្គលក្រោយបួនអង្គទ្រ ។ បុគ្គលមុនបួនអង្គនោះគឺ នុហ្វិ, អ៊ីបរហ្វិម, មូសា និង អ៊ីសា ។ ចំណែកបុគ្គលក្រោយគឺ មូហាំម៉ាដូ, អាល្លឺស្វាតលាស្លាម, អាល់-ហ្គាសាន់, អាល់-ហ្វិសែនី និង អ៊ីសា ។

អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ហ្វ្លៃសនី صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺសេចក្តីរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានត្រឹមត្រូវដែលមកពីអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ عليهم السلام "1" (اعتقادات الصدوق: 75)

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿٧٨﴾

១៨. ថ្ងៃនោះពួកអ្នកនឹងត្រូវបង្ហាញខ្លួន[ទាំងអស់គ្នានៅចំពោះព្រះភ័ក្ត្រអស់ឡោះហ្វ្លៃសនី] ។ ពុំមានអាថ៌កំបាំងណាមួយរបស់ពួកអ្នកអាចលាក់បាំងបានឡើយ ។

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ مَآءُومٌ أَقْرَأُوا كِتَابِيَّةً ﴿٧٩﴾

១៩. បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជី[កត់ទង្វើ]នៅក្នុងដៃស្តាំ នឹងថ្លែង[ដោយសេចក្តីរីករាយ]ថា៖ "អស់លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ៖

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْكٌ حِسَابِيَّةً ﴿٨٠﴾

២០. ការពិតខ្ញុំបានជឿជាក់ថាខ្ញុំនឹងបានជួបកំណត់ទង្វើរបស់ខ្ញុំ ។"

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٨١﴾

២១. ដូច្នេះបុគ្គលនោះនឹងមានជីវិតរស់នៅជាទីគាប់ចិត្ត

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ុ ១៨-២១

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَمَّدِيِّ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ عِيَّاشٍ، عَنْ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ"، إِلَى آخِرِ الْكَلَامِ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ جَرَتْ فِي أَهْلِ الْإِيمَانِ مَثَلًا». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧١٧ الحديث ١٠ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٥ الحديث: ٩٩/ ١١٠٢٩)**

[...] អាប៊ូ យ៉ាក្វាហ្វ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លៃសនី [៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីនៅក្នុងដៃស្តាំ រហូតដល់ចប់ព្រះបន្ទូល ថា៖ "អយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអ្នកលី صلوات الله عليه والسلام និងអំពីបណ្តាអ្នកមានជំនឿជាកុរ ។" (تأويل الآيات 2: 10 / 717)

وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيَّاسٍ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ حَنَانَ بْنِ سَلْبِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ مَآءُومٌ أَقْرَأُوا كِتَابِيَّةً"، قَالَ: «هَذَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧١٧ الحديث ١١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٥ الحديث: ٩٩/ ١١٠٣٠)**

អាប៊ូ អ៊ាប៊ុនឌុលឡោះហ្វ្លៃសនី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លៃសនី [៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យ

បញ្ជីនៅក្នុងដៃស្តាំនឹងថ្លែងថា៖ "អស់លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ ថា៖ "នេះគឺអាមីរុល-មុមីនីន (تأويل الآيات: 2 / 11 / 717) " 1" صلوات الله عليه والسلام

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنْتَهُ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُدْعَى كُلُّ بِإِمَامِهِ الَّذِي مَاتَ فِي عَصْرِهِ، فَإِنْ أَتَيْتَهُ أُعْطِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ، لِقَوْلِهِ: "يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوِّيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ" وَ الْيَمِينُ إِثْبَاتُ الْإِمَامِ، لِأَنَّهُ كِتَابٌ يَقْرَأُهُ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَذَا مِنْ أَمْرِ اللَّهِ فَلَا خِيَابَ لَهُ * إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلاقٍ حِسَابِيهِ" الْآيَةَ،

[...] អាប៊ូ អ៊ាប៊ុនឌុលឡេ៖ មានវចនៈថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គ្រប់គ្នានឹងត្រូវកោះហៅមកជាមួយ អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام របស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួន គឺអ៊ីម៉ាំរបស់សម័យកាលដែលខ្លួនបានស្លាប់ ។ បើគេបានបញ្ជាក់ថាអ្នក នោះនិយាយពិតមែន គេនឹងប្រគល់បញ្ជីឲ្យមកអ្នកនោះក្នុងដៃស្តាំអ្នកនោះ [១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើង នឹងហៅក្រុមមនុស្សនីមួយៗតាមអ៊ីម៉ាំរបស់ពួកគេ ជនទាំងឡាយណាដែលគេនឹងប្រគល់ឲ្យនូវបញ្ជីក្នុង ដៃស្តាំ ជនទាំងនោះនឹងអានបញ្ជីរបស់ខ្លួន ។ ដៃស្តាំនឹងធ្វើសាក្សីបញ្ជាក់ប្រាប់អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ពីព្រោះអ៊ីម៉ាំ នឹងអានបញ្ជី ។ អល់ឡេ៖ហ្គាត្វ័រ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា [៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីនៅក្នុងដៃ ស្តាំនឹងថ្លែងថា៖ "អស់លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ [៦៩:២០] ការពិតខ្ញុំបានជឿជាក់ថាខ្ញុំនឹងបានជួប កំណត់ទង្វើរបស់ខ្ញុំ ។"

وَ الْكِتَابُ: الْإِمَامُ، فَمَنْ نَبَذَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ كَمَا قَالَ: "فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ" وَ مَنْ أَنْكَرَهُ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الشِّمَالِ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ: "وَ أَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ * فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ * وَ ظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ" إِلَى آخِرِ الْآيَةِ». (تفسير العياشي: الجزء ٢ الصفحة ٣٠٢ الحديث ١١٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٦ الحديث: ٩٩ / ١١٠٣٩)**

បញ្ជីគឺអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នេះអ្នកណាដែលគ្រវាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចោលក្រោយខ្នង អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងព្រះ បន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា [៣:១៨៧] តែពួកគេបែរជាគ្រវាត់វាចោលក្រោយខ្នង ពួកគេបានទាញយកកម្រៃ ទាបថោកពីរឿងនេះ ។ បុគ្គលណាដែលបដិសេធព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលនោះជាគ្នារបស់ជនខាងឆ្វេងដៃ អល់ឡេ៖ហ្គាត្វ័រ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលអំពីជនទាំងនោះថា [៥៦:៤១] បណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ អ្វីទៅបណ្តាជន ខាងឆ្វេងដៃ ? [៥៦:៤២] នៅក្នុងចំហាយក្តៅនិងទឹកពុះ [៥៦:៣] និងម្លប់ផ្សែងខ្មៅ រហូតដល់អាយ៉ាស្ត ចុងក្រោយ ។" (تفسير العياشي: 2 / 115 / 302)

عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: "فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ" قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كُلُّ أُمَّةٍ يُجَاسِبُهَا إِمَامٌ زَمَانِهَا، وَ يَعْرِفُ الْأَيْمَةَ أَوْلِيَاءَهُمْ وَ أَعْدَاءَهُمْ بِسِمَائِهِمْ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ عَلَى الْأَعْرَابِ رِجَالٌ [وَ هُمْ الْأَيْمَةُ] يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِمَائِهِمْ" فَيُعْطُونَ أَوْلِيَاءَهُمْ كُتُبَهُمْ بِأَيْمَانِهِمْ، فَيَمُرُّونَ إِلَى الْجَنَّةِ بَعِيرٍ حِسَابٍ، وَ يُعْطُونَ أَعْدَاءَهُمْ كُتُبَهُمْ بِشِمَائِهِمْ، فَيَمُرُّونَ إِلَى النَّارِ بِلَا حِسَابٍ،

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម (នៅក្នុងតាហ្វ្សៀរគ្រូម្នី) បានវាយការណ៍ថា អាល់-ស្វ័ឌ្វិក្វី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡេ៖ហ្គាត្វ័រ صلوات الله عليه والسلام [៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីនៅក្នុងដៃស្តាំ ថា៖ "សហគមន៍នីមួយៗនឹង ត្រូវទូទាត់ជាមួយអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام របស់សម័យកាលរបស់ខ្លួន ។ អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام នឹងស្គាល់មិត្តទាំងឡាយនិងសត្រូវ ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាស្រ័យលើសញ្ញាសម្គាល់ពួកគេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡេ៖ហ្គាត្វ័រ صلوات الله عليه والسلام [៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាត្រ័ហ្វ្សៀរមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់

ពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ៧៧ នឹងប្រទានបញ្ជីឲ្យទៅមិត្តរបស់ព្រះអង្គ ៧៧ ក្នុងដៃស្តាំពួកគេ ។ ពួកគេនឹងឆ្លង
ទៅកាន់ឋានសួគ៌ដោយមិនត្រូវទូទាត់ទេ ។ ព្រះអង្គ ៧៧ នឹងហុចបញ្ជីឲ្យទៅពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ៧៧
ក្នុងដៃឆ្វេងពួកគេ ។ ពួកគេនឹងឆ្លងទៅកាន់ភ្លើងនរកដោយមិនត្រូវទូទាត់ទេ ។

فَإِذَا نَظَرَ أَوْلِيَاؤُهُمْ فِي كُتُبِهِمْ يَقُولُونَ لِأَحْوَانِهِمْ: "هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ كِتَابِيهِ * إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيهِ * فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ" أَي مَرْضِيَةٍ،
فَوُضِعَ الْقَاعِلُ مَكَانَ الْمَفْعُولِ». (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٧
الحديث: ٩٩ / ١١٠٤١)**

ពេលមិត្តទាំងឡាយរបស់អ៊ីម៉ាំ ៧៧ មើលបញ្ជីពួកគេ ពួកគេនឹងប្រាប់បងប្អូនពួកគេថា "[៦៩:១៩] អស់
លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ: [៦៩:២០] ការពិតខ្ញុំបានជឿជាក់ថាខ្ញុំនឹងបានជួបកំណត់ទង្វើរបស់
ខ្ញុំ ។" [៦៩:២១] បុគ្គលនោះនឹងមានជីវិតរស់នៅជាទីគាប់ចិត្ត ពោលគឺជាទីស្តាប់ចិត្ត ។ គេនឹងទុកដាក់
អ្នកប្រព្រឹត្តនៅតាមកន្លែងចប់សព្វគ្រប់ហើយ ។" (تفسير القمّي 2: 384) 88:25-26, 7:46-49

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកថា ៨៨ អាយ៉ាស៊ុំ ២៦ ផង ។

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٣١﴾

២២. ក្នុងសួនសួគ៌ខ្ពស់

قُطُوفَهَا دَانِيَةٌ ﴿٣٢﴾

២៣. មានចង្កោមផ្លែឈើនៅជិតដៃនាទីនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ២២-២៣

علي بن إبراهيم، قوله تعالى: "قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ" يقول: مدلية يناولها القاعد و القائم. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٥ ، البرهان في
تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٧ الحديث: ٩٩ / ١١٠٤٢)**

អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វាត្វាអុឡា [៦៩:២៣] មានចង្កោមផ្លែឈើនៅជិតដៃនាទីនោះ: អាល័យ ប៊ីន
អ៊ីបរហ្វីម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ] បានឲ្យដឹងថា គេអាចបេះផ្លែឈើបានដោយអង្គុយឬឈរ ។"
(تفسير القمّي 2: 385)

* في جمع البيان: "فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ" وَ قَدْ وَرَدَ الْحَبْرُ عَنْ عَطَاءٍ بْنِ يَسَارٍ عَنْ سَلْمَانَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: لَا
يَدْخُلُ الْجَنَّةَ أَحَدٌ إِلَّا بِحَوَازِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذَا كِتَابٌ مِنْ اللَّهِ لِلْعَالَمِينَ بِنِ فُلَانٍ أَدْخَلُوهُ "جَنَّةً عَالِيَةً قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ". (تفسير نور
التقلين : الجزء ٥ الصفحة ٤٠٨)

* នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាឌុម៉ាក អាល័យ-បាយ៉ាស៊ុំ [៦៩:២២] ក្នុងសួនសួគ៌ខ្ពស់ អុត្តុក្តុ ប៊ីន យ៉ាសាវបាន
រាយការណ៍ហ្វាត្វាអុឡាមួយតមកពីសាល់ម៉ាន់ ដែលបានថាវិញ្ញាណកថាឡោះហ្វាត្វា មានព្រះវចនៈថា៖ "ពុំ

មានអ្នកណាបានចូលឋានសួគ៌ដោយពុំមានលិខិតអនុញ្ញាត (សំដី) ទេ គឺ៖ "بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ" នេះគឺ លិខិតមកពីអល់ឡោះហ្គ្លាសម្រាប់អ្នកនេះមួយ កូនរបស់អ្នកនេះមួយ ។ ចូរនាំគេចូលទៅ [៦៩:២២] ក្នុងសូនសួគ៌ខ្ពស់ [៦៩:២៣] មានចម្លើយផ្លែឈើនៅជិតដៃនាទីនោះ ។" (تفسير نور الثقلين 5: 408)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

២៤. [គេនឹងថ្លែងចំពោះពួកគេថា៖] "ចូរអស់លោកបរិភោគនិងផឹកដោយសុខសាន្តចុះ ដោយសារអ្វី ដែលអស់លោកបានសាងកាលពីមុនក្នុងថ្ងៃទេ (ថ្ងៃកាន់សីលត្រណាមកាលនៅឋានលោក) ។"

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ២៤

مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الشَّيْبَانِيُّ فِي (نَهْجِ الْبَيَانِ)، قَالَ: جَاءَ فِي أَحْبَابِنَا عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْأَيَّامُ الْخَالِيَةُ: أَيَّامُ الصُّومِ فِي الدُّنْيَا». (البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٧)**

[...] អាល់-ស្វ័ន្ទិក្ខិ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃទេ គឺថ្ងៃកាន់សីលតមអាហារកាលពីនៅឯឋានលោក ។" (نهج البيان 3: 300 «مخطوط»)

فِي كِتَابِ عِلَلِ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ: قَالَ يَهُودِيُّ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: فَمَا أَوْلُ مَا يَأْكُلُ أَهْلُ الْجَنَّةِ إِذَا دَخَلُوهَا؟ قَالَ: كَبِدُ الْحَوْتِ قَالَ: فَمَا شَرَابُهُمْ عَلَى أَثَرِ ذَلِكَ؟ قَالَ: الْكُسْسَبِيُّ قَالَ: صَدَقْتَ. (تفسير نور الثقلين: الجزء ٥ الصفحة ٤٠٨)

[...] បុរសយ៉ាហ្គ្លាសម្រាប់អ្នកបានសួររឺស៊ូលុលឡោះហ្គ្លាស ^{عليه وآله} ថា៖ "វត្ថុដំបូងបង្អស់ដែលជនឋានសួគ៌បរិភោគ ពេលគេចូលទៅទីនោះគឺអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ថ្លើមត្រី (cod) ។" គាត់បានថា៖ "ភេសជ្ជៈរបស់ពួកគេបន្ទាប់ពីនោះគឺអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល់-សាល់សាប៊ីល ។" បុរសនោះបានថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} និយាយពិត ។" (تفسير نور الثقلين 5: 408)

فِي مَجْمَعِ الْبَيَانِ وَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ: يَا أَبَا الْقَاسِمِ تَزْعُمُ أَنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ يَأْكُلُونَ وَ يَشْرَبُونَ؟ قَالَ: وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ لَيُؤْتَى فَوْةَ مَاءٍ رَجُلٍ فِي الْأَكْلِ وَ الشَّرْبِ وَ الْجَمَاعِ، قَالَ: فَإِنَّ الَّذِي يَأْكُلُ وَ يَشْرَبُ يَكُونُ لَهُ الْحَاجَةُ؟ فَقَالَ: عَرَقٌ يَبْيَضُ مِثْلَ رِيحِ الْمَسْكِ فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ ضَمَرَ لَهُ بَطْنُهُ. (تفسير نور الثقلين: الجزء ٥ الصفحة ٤٠٨)

[...] មានបុរសម្នាក់ក្នុងចំណោមជនគម្ពីរបានមកជួបរឺស៊ូលុលឡោះហ្គ្លាស ^{عليه وآله} បានថា៖ "អាច្ឆិ អាល់-ក្លីស៊ីម អើយ! លោក ^{عليه وآله} ឬដែលអះអាងថាជនឋានសួគ៌នឹងបរិភោគអាហារនិងវត្ថុរាវ?" ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមស្ស្រងចំពោះព្រះដែលក្តាប់ជីវិតខ្ញុំ ^{عليه وآله} ក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ^{عليه وآله} បុរសម្នាក់ៗក្នុងចំណោម ពួកគេនឹងមានកម្លាំងស្មើមនុស្សមួយរយនាក់ក្នុងការបរិភោគ ក្នុងការផឹក និងក្នុងការរួមភេទ ។" គាត់ បានថា៖ "ដូច្នេះ បើពួកគេបរិភោគ ហើយផឹក ពួកគេនឹងត្រូវការបន្ទាបបង់?" ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈ

ថា៖ "ញើសពួកគេនឹងហៀរចេញមកដូចក្លិនទឹកអប់ ។ ពេលមានអាការបែបនេះ ពោះពួកគេនឹងធូរ ។"
(تفسير نور الثقلين 5: 408)

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةَ ﴿٢٥﴾

២៥. ឯបុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីបុគ្គលនោះក្នុងដៃឆ្វេង បុគ្គលនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យគេប្រគល់
បញ្ជីខ្ញុំឲ្យខ្ញុំទេ

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَةَ ﴿٢٦﴾

២៦. ខ្ញុំនឹងមិនដឹងថាកំណត់ទង្វើរបស់ខ្ញុំនោះគឺអ្វីទេ !

يَلَيْتَنِي كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾

២៧. ខ្ញុំចង់តែឲ្យផុតដាច់ស្រេចតែម្តង ។

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَةَ ﴿٢٨﴾

២៨. ទ្រព្យសម្បត្តិខ្ញុំពុំអាចជួយខ្ញុំចឡើយ ។

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةَ ﴿٢٩﴾

២៩. អំណាចខ្ញុំបានបាត់សូន្យបង់ពីខ្ញុំ ។"

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾

៣០. [គេនឹងថា៖] "ចាប់វា ដាក់ច្រវាក់វា !

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾

៣១. បន្ទាប់មកចូរបោះវាទៅក្នុងភ្លើងដែលឆេះសន្លោសន្លៅ

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾

៣២. ហើយចូរពួកអ្នកចងវាដោយច្រវាក់ប្រវែងចិតសិបហាត់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ២៥-៣២

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: نَزَلَتْ فِي مُعَاوِيَةَ "فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةَ وَ لَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَةَ يَا لَيْتَنِي كَانَتِ الْقَاضِيَةَ" يَعْنِي الْمَوْتَ "مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَةَ" يَعْنِي مَالَهُ الَّذِي جَمَعَهُ "هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةَ" أَي حُجَّتُهُ، فَيُقَالُ: "خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ" أَي أَسْكِنُوهُ "ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ" قَالَ: مَعْنَى السِّلْسِلَةِ السَّنَعِينَ ذِرَاعًا فِي الْبَاطِنِ، هُمْ الْجَبَابِرَةُ السَّبْعُونَ.(تفسير القمّي : الجزء ٢

الصفحة ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٨ الحديث: ٩٩ / ١١٠٤٤ ، تفسير نور الثقلين ج ٥ ص(٤٠٨)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីម [នៅក្នុងតាហ្វៀរត្ម័រ] បានឲ្យដឹងថា៖ "អាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើមូអារីយ៉ាស៊ុន [៦៩:២៥] ឯបុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីបុគ្គលនោះក្នុងដៃឆ្វេង បុគ្គលនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យគេប្រគល់បញ្ជីខ្ញុំឲ្យខ្ញុំទេ [៦៩:២៦] ខ្ញុំនឹងមិនដឹងថាកំណត់ទង្វើរបស់ខ្ញុំនោះគឺអ្វីទេ! [៦៩:២៧] ខ្ញុំចង់តែឲ្យផុតដាច់ស្រេចតែម្តង មានន័យថាស្លាប់ ។ [៦៩:២៨] ទ្រព្យសម្បត្តិខ្ញុំពុំអាចជួយខ្ញុំរួចឡើយ មានន័យថាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេដែលគេបានប្រមូលទុក [៦៩:២៩] អំណាចខ្ញុំបានបាត់សូន្យបង់ពីខ្ញុំ ។" ពោលគឺពាក្យសំអាងរបស់គេ ។ [៦៩:៣០] "ចាប់វា ដាក់ច្រវាក់វា! [៦៩:៣១] បន្ទាប់មកចូរពោះវាទៅក្នុងភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទៅ ពោលគឺដាក់ឲ្យគេនៅ ។ [៦៩:៣២] ហើយចូរពួកអ្នកចង់វាដោយច្រវាក់ប្រវែងចិតសិបហត្ថ ។ លោកបានថា៖ "ន័យរបស់ច្រវាក់ប្រវែងចិតសិបហត្ថជាន័យក្នុង (تفسير القمي 2: 384) ។ ពួកគេជាជនឃោរឃៅចិតសិបនាក់ ។"

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَانَ مُعَاوِيَةُ صَاحِبَ السَّلْسَلَةِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: "فِي سِلْسِلَةٍ دَرَعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْأَلُوهُ * إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ" وَ كَانَ فِرْعَوْنُ هَذِهِ الْأُمَّةِ». (الكافي : الجزء ٤ الصفحة ٢٤٤ الحديث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٨ الحديث: ٩٩ / ١١٠٤٥)**

[...] អាប៊ូ អ៊ុលឡេ:ហ្គាត្វ័រ^{صلوات الله عليه}មានរចនាថា៖ "មូអារីយ៉ាស៊ុនជាអ្នកជាប់ច្រវាក់ម្នាក់ដែលអល់ឡេ:ហ្គាត្វ័រមានព្រះបន្ទូលថា [៦៩:៣២] ហើយចូរពួកអ្នកចង់វាដោយច្រវាក់ប្រវែងចិតសិបហត្ថ ។ [៦៩:៣៣] ការពិតវាពុំមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡេ:ហ្គាត្វ័រ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទេ គេជាហ្វៀររៀនរបស់សហគមន៍នេះ ។" (الكافي 4: 244 / 1)

إِنَّهُوَ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

៣៣. ការពិតវាពុំមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡេ:ហ្គាត្វ័រ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទេ

وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

៣៤. វាមិនបានបង្គាប់ឲ្យផ្តល់អាហារដល់ជនក្រីក្រទេ ។

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾

៣៥. ដូច្នេះថ្ងៃនេះ វាពុំមានមិត្តស្នោះត្រង់នៅទីនេះទេ[ដើម្បីជួយការពារវា]

وَلَا طَعَامٍ إِلَّا مِنْ غَسْلِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. ពុំមានអាហារផ្សេងពីទឹកខ្ទះទេ

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾

៣៧. ពុំមានអ្នកណាបរិភោគវាទេក្រៅពីពួកសាងបាបកម្ម ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៣-៣៧

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَ لَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ" حُفُوقُ آلِ مُحَمَّدٍ الَّتِي غَضِبُواهَا، قال الله: "فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ أَي قَرَابَةٌ وَ لَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينَ" قال: عَرَقَ الْكُفَّارِ. (تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٩ الحديث: ٩٩ / ١١٠٤٨)**

អុលី ប៊ិន អ៊ីប៊ីហ្គ័ម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ] បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡេហ្គ័យ៉ាហ្គាត្វៈ [៦៩:៣៣] ការពិតវាពុំមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡេហ្គ័យ៉ាហ្គាត្វៈ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទេ [៦៩:៣៤] វាមិនបានបង្ហាបង្ហាញដល់អាហារដល់ជនក្រីក្រទេ ។ ថា: "នេះគឺសិទ្ធិរបស់រាជបុត្ររាជនគ្រាស្រីរបស់មូហាំម៉ាដ្យែល ដែលគេបានដណ្តើមយក (គឺមូហាំម៉ាដ្យែល) ។ អល់ឡេហ្គ័យ៉ាហ្គាត្វៈមានព្រះបន្ទូលថា [៦៩:៣៥] ដូច្នោះថ្ងៃនេះ វាពុំមានមិត្តស្នោះត្រង់នៅទីនេះទេ [៦៩:៣៦] ពុំមានអាហារផ្សេងពីទឹកខ្លះទេ លោកបានថា: "គឺញើសរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា (ការហៀរ) ។" (تفسير القمّي: 2: 384)

فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾

៣៨. ទេ អញសូមស្បថចំពោះអ្វីដែលពួកអ្នកមើលឃើញ

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

៣៩. និង[ចំពោះ]អ្វីដែលពួកអ្នកមើលមិនឃើញ

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

៤០. ការពិតនេះគឺព្រះរចនៈរបស់ព្រះសាសនៈទូតដ៏ថ្លៃថ្នូរ (គឺសារហាវី គឺអ្នកនាំសារ) ។

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ ﴿٤١﴾

៤១. ពុំមែនសំដីរបស់កវីទេ ។ ពួកអ្នកជឿតិចណាស់

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

៤២. ពុំមែនសំដីរបស់គ្រូទាយទេ ។ ពួកអ្នកយកចិត្តទុកដាក់តិចណាស់

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

៤៣. [តែវា]ជាព្រះវិរណ៍យៈ (ការបើកឲ្យដឹង) មកពីព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ។

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾

៤៤. ប្រសិនបើគេបានប្រឌិតសម្តី[ខុស]អំពីយើង

لَاخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

៤៥. យើងនឹងចាប់ក្របួចគេដោយដៃស្តាំ (ដាក់ទោសគេយ៉ាងតឹងរ៉ឹង)

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾

៤៦. បន្ទាប់មកយើងនឹងកាត់ផ្តាច់សរសៃឈាមបេះដូងរបស់គេ

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَازِجِينَ ﴿٤٧﴾

៤៧. ពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកអាចការពារគេ[ឲ្យផុតពីយើង]បានឡើយ ។

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

៤៨. គេជាព្រះកម្រើនរំលឹកសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសីបំចិត្ត (អ្នកខ្លាចអល់ឡោ:ហ្គាំ) ។

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

៤៩. យើងដឹងថាអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមពួកអ្នក [ដែលជាជនទុច្ចរិត ។ល ។] ជាអ្នកប្រកែកជំទាស់ ។

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

៥០. ការពិតគេជា[មូលហេតុនៃ]វិប្បដិសារ:សម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾

៥១. ការពិតគេជាសច្ចធម៌ពិតប្រាកដ ។

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

៥២. ដូច្នេះចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នក ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៣៨-៥២

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنِ ابْنِ مُحْبُوبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْمَاضِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُهُ "إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ"؟ قَالَ: «يَعْنِي جَبْرَائِيلَ عَنِ اللَّهِ فِي وِلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

[...] មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាល់-ហ្គាត្តុយ័ល័បានថាខ្ញុំបានសួរ អាឡិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-ម៉ាឡី (អ៊ីម៉ាដ្ឋ ៧ (صلوات الله عليه والسلام) ថា៖[តើមានន័យអ្វី] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ [៦៩:៤០] ការពិតនេះគឺព្រះវចនៈរបស់ព្រះសាសនៈទូតដ៏ថ្លៃថ្នូរ?" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាយ៉ូបរអ៊ីល (عليه السلام) ដែលមកពីអល់ឡោះហ្គ័ ១" (صلوات الله عليه والسلام) 1

قُلْتُ: "وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ"؟ قَالَ: «قَالُوا: إِنَّ مُحَمَّدًا كَذَّابٌ عَلَى رَبِّهِ، وَ مَا أَمَرَهُ اللَّهُ بِهَذَا فِي عِلِّيِّ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ بِذَلِكَ قُرْآنًا، فَقَالَ: إِنَّ وِلَايَةَ عَلِيٍّ "تَنْزِيلٌ" مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ"، وَ لَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ، لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ، ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ.

លោកបានថាខ្ញុំបានថា៖ "[ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័] [៦៩:៤១] ពុំមែនសំដីរបស់កវីទេ ។ ពួកអ្នកជឿ តិចណាស់?" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបានថា៖ "មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ (صلوات الله عليه والسلام) និយាយកុហកអំពីព្រះម្ចាស់ ១" (صلوات الله عليه والسلام) 1 អល់ឡោះហ្គ័ (صلوات الله عليه والسلام) មិនបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យធ្វើបែបនេះទេរឿងអាល្លី (صلوات الله عليه والسلام) ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្គ័ (صلوات الله عليه والسلام) បានដាក់គូរអានមកជាមួយរឿងនេះថា [៦៩:៤៣] វិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាល្លី (صلوات الله عليه والسلام) ជាព្រះវិរណិយៈមកពីព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ។ [៦៩:៤៤] ប្រសិនបើគេ - មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ (صلوات الله عليه والسلام) - បានប្រឌិតសម្តី អំពីយើង [៦៩:៤៥] យើងនឹងចាប់ក្របួចគេដោយដៃស្តាំ [៦៩:៤៦] បន្ទាប់មកយើងនឹងកាត់ផ្តាច់ សរសៃឈាមរបៈដួងរបស់គេ"

ثُمَّ عَطَفَ الْقَوْلَ: [فَقَالَ] إِنَّ وِلَايَةَ عَلِيٍّ لَتَذَكِيرٌ لِلْمُتَّقِينَ- لِلْعَالَمِينَ- وَ إِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ، وَ إِنَّ عَلِيًّا لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ، وَ إِنَّ وِلَايَةَ عَلِيٍّ لِحَقُّ الْيَقِينِ فَسَبِّحْ- يَا مُحَمَّدُ- بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ. يَقُولُ: أَشْكُرُ رَبَّكَ الْعَظِيمَ الَّذِي أَعْطَاكَ هَذَا الْفَضْلَ». (الكافي : الجزء ١ الصفحة ٣٥٩ الحديث ٩١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٠: الحديث: ٩٩ / ١١٠٤٩)**

បន្ទាប់ពីនោះមាននូវព្រះមេត្តាប្រណីក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គថា [៦៩:៤៨] គេជាព្រះកម្រើនរំពួក សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិប័ចិត្ត នៃពិភពទាំងពួង ។ [៦៩:៤៩] យើងដឹងថាអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមពួក អ្នកជាអ្នកប្រកែកដ៏ទាស់ ។ [៦៩:៥០] ការពិតគេ - អាល្លី (صلوات الله عليه والسلام) - ជា[មូលហេតុនៃ]វិប្បដិសារៈសម្រាប់ពួក បដិសេធសទ្ធា ។ [៦៩:៥១] ការពិត - វិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់គេ (صلوات الله عليه والسلام) - ជាសច្ចធម៌ពិតប្រាកដ ។ [៦៩:៥២] ចូរអ្នក មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ (صلوات الله عليه والسلام) អើយ ថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នក ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។" អល់ឡោះហ្គ័ (صلوات الله عليه والسلام) មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នក (صلوات الله عليه والسلام) អរព្រះគុណព្រះម្ចាស់ (صلوات الله عليه والسلام) អ្នក (صلوات الله عليه والسلام) ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួស រិស័យ ដែលព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានព្រះរាជទានព្រះមេត្តាប្រណីនេះមកលើរូបអ្នក (صلوات الله عليه والسلام) ។" (الكافي : 1 / 91 / 359)

ابن شهر آشوب: عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)- فِي حَبْرٍ- «لَمَّا قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ قَالَ الْعَدُوُّ: لَا وَ اللَّهُ مَا أَمَرَهُ اللَّهُ بِهَذَا، وَ مَا هُوَ إِلَّا شَيْءٌ يَتَّقُوهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: "وَ لَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ" إِلَى قَوْلِهِ: "وَ إِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ" يَعْنِي مُحَمَّدًا "وَ إِنَّهُ لِحَقُّ الْيَقِينِ" يَعْنِي بِهِ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (المنقب : الجزء ٣ الصفحة ٣٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٠: الحديث: ٩٩ / ١١٠٥٠)**

[...] អាល់-ស្តីឌីក្តី (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈក្នុងហ្គាឌីស្ត្រីវែងមួយថា៖ "កាលព្រះសាស្តា (صلوات الله عليه والسلام) មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក ណាដែលមានខ្ញុំ (صلوات الله عليه والسلام) ជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខ អាល្លី (صلوات الله عليه والسلام) ជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកនោះ

(مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ فَعَلَيْ مَوْلَاَهُ)" ពួកសត្រូវបានថា: "ទេ សូមស្ស្រថចំពោះអល់ឡោះហ្គ្រា! អល់ឡោះហ្គ្រាមិនបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យធ្វើដូចនេះទេ វាមិនមែនអ្វីផ្សេងពីអ្វីដែលព្រះអង្គ^ﷺបានថាហើយនោះទេ ។"

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ្រា^ﷻបានបើកឲ្យដឹងថា [៦៩:៤៤] ប្រសិនបើគេបានប្រឌិតសម្តី[ខុស]អំពីយើង ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^ﷺថា [៦៩:៥០] ការពិតគេជា[មូលហេតុនៃ]វិប្បដិសារ:សម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធាមានន័យថាមូហាំម៉ាដ្ឋ^ﷺ (ប្រកែកជំទាស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^ﷺនឹងទៅជាការស្តាយក្រោយរបស់ពួកគេ) ។

[៦៩:៥១] ការពិតគេជាសច្ចធម៌ពិតប្រាកដ មានន័យថាអុលី^ﷺ (المناقب 3: 37) ។

ពាក្យរាយ

- បុគ្គលទីបី (អ៊ីស្មាម៉ាស) [៦៩:៩] ។..... ៨
- ឈ្មោះខ្យល់បង្ហូរនបង្ហោចផ្សេងៗ [៦៩:១-៨] ។..... ៥
- ពេលផ្គុំស្នែង [៤៤:៣៣-៤២] ។..... ១១
- ការពារកូនក្នុងពោះ ឲ្យសុត្រស្វីរ៉ោះត្តិ អាល់-ហ្វាត្វុក្វោះត្តិ [៦៩] ។..... ៣
- ចង់ឲ្យក្មេងឆាប់ដាច់ដោះ ឲ្យដឹកទឹកសុត្រស្វីរ៉ោះត្តិ អាល់-ហ្វាត្វុក្វោះត្តិ [៦៩] ។..... ៤
- ចង់ឲ្យក្មេងឆ្លាត ឲ្យដឹកទឹកសុត្រស្វីរ៉ោះត្តិ អាល់-ហ្វាត្វុក្វោះត្តិ [៦៩] ។..... ៣
- ព្រះរាជបល្ល័ង្កគឺព្រះអភិញ្ញា [៦៩:១៧] ។..... ១២
- ព្រឹត្តិការណ៍ [៥៦:១-១១] ។..... ១២
- ត្រចៀកចងចាំ (អ៊ីស្មាម៉ាស វ៉ាអ៊ីយ៉ាស៊ុ) គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام [៦៩:១២] ។..... ១០
- អាល់-ហ្វាត្វុក្វោះត្តិ គឺ អ៊ីស្មាម៉ាស [៦៩:៩] ។..... ៨